

Méontologie nejstarší

Nejstarší méontologickou tezi lze vidět asi v pojetí Leukippově (a Démokritově), že se svět „skládá“ ze dvou základních „prvků“, totiž z prázdna a plna (Diogenés, ale už Aristotelés *Met.*). O plnu mluví jako o jsoucnu, o prázdnu jako o nejsoucnu: „plno a pevnost je prý totiž jsoucnem, prázdno a řídko nejsoucнем“. A zajímavé je zejména to, že oba atomisté trvají na tom, že „nejsoucno je právě tak jako jsoucno a že prázdno je zrovna tak jako těleso“. „Leukippos se domníval, že má důvody, které v souladu s vnímáním nepopřou ani vznik, ani zánik, ani pohyb, ani mnohost jsoucnů“. – Jak je dnes vidět, důvody pro zmíněný myšlenkový „experiment“ jsou nadále platné i pro nás; co musíme revidovat nebo opravit, je zejména to příliš jednoduché, strohé rozseknutí na „jsoucí“ a „nejsoucí“, které ostatně bylo poněkud narušováno také již velmi dávno (např. třeba kompromisním řešením, jež rozlišovalo trvalost jako plně jsoucí, zatímco proměnlivost jako méně jsoucí).

(Písek, 150816-2.)